

УДК 024 : 004.5(008)

DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.2.2019.175849>

Жалко Тетяна Йосипівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри інформаційної діяльності та туризму
Луцького інституту розвитку людини
Університету «Україна»
tzhalko@ukr.net
ORCID 0000-0003-1899-2530

Ляшук Наталія Вікторівна,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри інформаційної діяльності та туризму
Луцького інституту розвитку людини
Університету «Україна»
nat_lasuk@ukr.net
ORCID 0000-0002-1305-2227

ВІРТУАЛЬНИЙ БІБЛІОТЕЧНИЙ ПРОСТІР ЯК СЕРЕДОВИЩЕ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ БІБЛІОТЕК м. ЛУЦЬКА)

Мета роботи полягає в дослідженні представництва бібліотек у сучасному віртуальному просторі, який сформований для задоволення інформаційних потреб користувачів, а також є характерною ознакою трансформації існуючої системи бібліотечного обслуговування та відповідності діяльності бібліотек новим суспільним потребам. **Методологія** дослідження полягає у застосуванні загальнонаукових методів: аналізу, синтезу та узагальнення вихідної інформації. Зазначений методологічний підхід дозволяє розкрити й узагальнити основні положення щодо присутності бібліотечних установ у мережі Інтернет. **Наукову новизну** становить розширення уявлень про представництво бібліотек у віртуальному просторі як середовищі соціокультурної комунікації та їх вплив як на окремих осіб, так і на суспільство загалом. **Висновки.** Проведене дослідження показало, що використовуючи такі інструменти представлення у віртуальному просторі, як веб-сайти, соціальні мережі та блоги, бібліотечні установи оперативно інформують відвідувачів про актуальні бібліотечні новини, надають цілодобовий доступ до інформаційних ресурсів та здійснюють віддалене довідково-інформаційне обслуговування.

Ключові слова: бібліотека, інформація, читач, віртуальний бібліотечний простір, веб-сайт, соціальні мережі, блоги.

Жалко Татьяна Иосифовна,
кандидат филологических наук, доцент,
доцент кафедры информационной деятельности и туризма
Луцкого института развития человека
Университета «Украина»

Ляшук Наталия Викторовна,
кандидат филологических наук,
доцент кафедры информационной деятельности и туризма
Луцкого института развития человека
Университета «Украина»

ВИРТУАЛЬНОЕ БИБЛИОТЕЧНОЕ ПРОСТРАНСТВО КАК СРЕДА СОЦИОКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ (НА ПРИМЕРЕ БИБЛИОТЕК г. ЛУЦКА)

Цель работы заключается в исследовании представительства библиотек в современном виртуальном пространстве, которое сформировано для удовлетворения информационных потребностей пользователей, а также является характерным признаком трансформации существующей системы библиотечного обслуживания и соответствия деятельности библиотек новым общественным потребностям. **Методология исследования** заключается в применении общенаучных методов: анализа, синтеза и обобщения исходной информации. Указанный методологический подход позволяет раскрыть и обобщить основные тезисы относительно присутствия библиотечных учреждений в сети Интернет. **Научную новизну** составляет расширение представлений о представительстве библиотек в виртуальном пространстве как среде социокультурной коммуникации и их влияние, как на отдельных лиц, так и на общество в целом.

Выводы. Проведенное исследование показало, что используя такие инструменты представления в виртуальном пространстве, как веб-сайты, социальные сети и блоги, библиотечные учреждения оперативно информируют посетителей об актуальных библиотечных новостях, предоставляют круглосуточный доступ к информационным ресурсам и осуществляют удаленное справочно-информационное обслуживание.

Ключевые слова: библиотека, информация, читатель, виртуальный библиотечное пространство, веб-сайт, социальные сети, блоги.

Zhalko Tetyana,
Ph.D. in Philology, Associate Professor,
Assistant Professor of the Informative Activity Department
and Tourism,
Lutsk Institute of Human Development,
the University «Ukraine»

Lyashuk Natalia,
Ph.D. in Philology,
Assistant Professor of the Informative Activity Department
and Tourism,
Lutsk Institute of Human Development,
the University «Ukraine»

VIRTUAL LIBRARY SPACE AS THE ENVIRONMENT OF SOCIO-CULTURAL COMMUNICATION (BY THE EXAMPLE OF THE LIBRARIES OF LUTSK BIBLIOTEK)

The purpose of the article is to study the representation of libraries in the modern virtual space, which is formed to meet the information needs of users, as well as a characteristic feature of the transformation of the existing library service system and the matching of libraries to new social needs. **The methodology**

consists in the application of general scientific methods: analysis, synthesis, and generalization of the source information. This methodological approach allows us to reveal and generalize the main provisions regarding the presence of library institutions on the Internet. The scientific novelty is the expansion of representations about the representation of libraries in the virtual space as a medium of socio-cultural communication and their impact on individuals as well as on society as a whole. Conclusions. The study showed that using such virtual presentation tools as websites, social networks and blogs, librarians quickly inform visitors about current library news, provide round-the-clock access to information resources and provide remote information and information services.

Key words:library, information, reader, virtual library space, website, social networking, blogging.

Актуальність теми дослідження. Сучасне інформаційне суспільство формує новий тип особистості, користувача, головними рисами якого є високий рівень інформаційної культури, комунікативності та вміння сприймати значні обсяги інформації з подальшим її використанням. Глобальні трансформації сучасного світу здійснюють свій вплив і на бібліотеки, які займають одне з ключових позицій в інформаційній структурі суспільства. Бібліотека як суспільний інститут повинна бути готова до інформаційно-бібліотечного обслуговування користувача нового типу, задоволення найрізноманітніших його інформаційних потреб. Адаптуючись до нових викликів суспільства, бібліотеки активно використовують нові формати спілкування в системі соціальних комунікацій – віртуальний простір.

Аналіз досліджень і публікацій. Багато-плановий та багатоаспектний характер проблеми обумовив наявність великої кількості наукових праць, які стосуються різних аспектів використання новітніх технологій в практиці роботи бібліотек. Окрім питання формування та використання віртуального простору бібліотеками вивчали С. Головаха, Т. Гранчак, Є. Кулик, О. Курбан, О. Мар'їна, С. Назаровець, О. Онищенко, В. Струнгар, Л. Трачук та ін. Вони роблять акцент на такі аспекти, як: бібліотека і користувач у віртуальному просторі (Є. Кулик); особливості представлення бібліотек у соціальних медіа (В. Струнгар); адаптація бібліотек до цифрового простору (О. Мар'їна), використання бібліотеками соціальних мереж (Т. Гранчак), соцмережі як чинник розвитку громадянського суспільства (О. Онищенко), електронна бібліографічна продукція на сайтах бібліотек (Л. Трачук), електронні ресурси бібліотек України в системі наукових комунікацій (Г. Шемаєва), соціальні мережі як ін-

струмент у галузі PR (О. Курбан) тощо. Однак недостатнє висвітлення питання впровадження інтернет-технологій в бібліотечну діяльність в контексті соціокультурної комунікації зумовили актуальність дослідження.

Метою дослідження постає вивчення особливостей представництва бібліотек у віртуальному просторі як середовища соціокультурної комунікації та їх ефективність для читачів.

Виклад основного матеріалу. В умовах інформатизації суспільства одним з вирішальних чинників задоволення інформаційних потреб читачів стає формування віртуального бібліотечного простору. Бібліотеки представляють свої послуги в мережі Інтернет, щоб привернути увагу нового покоління до книгозбирень, стати для них необхідними, привабливими, інноваційними, мобільними; довести цифровий контент науково-освітніх ресурсів до високого рівня зручності, релевантності, затребуваності, доступності; адаптувати бібліотечні технології для роботи з мобільним інтернетом і мобільним контентом [10, 86].

Онлайн присутність бібліотек у всесвітній павутині здійснюється через організацію та підтримку віртуальних представництв – сайту, сторінки у соціальній мережі, каналу бібліотечного відео-, фотоколекції, онлайн-презентацій тощо [8, 29]. Представництво бібліотек у віртуальному просторі є характерною ознакою трансформації існуючої системи бібліотечного обслуговування та відповідності діяльності бібліотек новим суспільним потребам.

Структурована та систематизована електронно-інформаційна база даних, офіційний веб-сайт є обличчям в мережевому просторі, інструментом представлення її ресурсів, ефективним засобом просування та рекламивання установи [6, 235].

Зміст сайту визначається працівниками бібліотеки в співпраці з програмістами. Виділяють такі критерії якості змістового наповнення веб-сайту: глибина змісту, простота навігації, стабільність інформаційних ресурсів: оперативність відновлення інформації, доступність для користувачів; єдиний дизайн усіх розділів (або рубрик).

Глибина змісту визначається обсягом явної інформації, ступенем її деталізації та її цінністю. Інформативність бібліотечних сайтів може бути досягнута шляхом розміщення матеріалів, що представляють найбільший інтерес для користувачів, а це, в першу чергу, електронний каталог та інші бази даних бібліотеки, бюллетені нових надходжень, відомості про склад фондів та розклад роботи відділів і філій, порядок запису, календар поточних і запланованих подій.

Простота навігації залежить від логічності схеми побудови сервера, яка зазвичай має ієрархічну структуру. Важливо забезпечити відвідувачам можливість легко рухатися від розділу до розділу, легко повернутися назад. Ключове значення при цьому має розробка титульної сторінки, яка містить загальний перелік розділів сервера, його своєрідний «основний ряд». Також, важливо забезпечити належні умови для швидкого і простого пошуку інформації на сайті. Це реалізується через створення пошукового віконечка, карти сайту.

Стабільність інформаційного наповнення визначається постійністю представленої інформації. Користувачі повинні бути впевнені, що знайдуть цікаві для них відомості за будь-яких технічних та структурних реорганізацій.

Оперативність поновлення даних забезпечує постійне підтримання сайту в актуальному стані. Велике значення має як регулярне поповнення електронного каталогу новими масивами бібліографічних записів чи публікація бюллетенів нових надходжень, так і своєчасне розміщення інформації про майбутні та поточні події життя бібліотеки. Також оперативно повинно проводитися оновлення посилань на зовнішні ресурси, щоб не допускати старіння інформації. Регулярне оновлення та поповнення відомостей сервера у його постійних відвідувачів і, відповідно, підвищують його популярність.

Доступність сторінок складається з декількох чинників, головним з яких є технічна «стійкість» веб-сервера. Щоб сайт нормально функціонував, важливе безпроблемне та швидке входження нього з будь-якої пошукової системи [13]. На доступність інформації може вплинути і оформлення сторінок. Зловживання ілюстративними матеріалами, аудіо- і відеофрагментами, які «важать» набагато більше звичайного тексту, може відчутно знизити швидкість передачі даних і, таким чином, значною мірою ускладнить або зробить абсолютно неможливим їх використання користувачами.

Зовнішнє оформлення веб-сторінок не найважливіше, однак природною вимогою є одинаковий стиль в оформленні всього сервера та відсутність орфографічних помилок.

Для того, щоб бібліотечний сайт був ефективним та часто використовувався, першочерговими є надання доступу до внутрішніх (електронний каталог, бази даних, повнотекстові документи) та придбаних інформаційних ресурсів, а також інформованні про ресурси вільного доступу [6, 236].

Веб-сайт має ознайомлювати відвідувачів зі структурою, розкладом роботи, контактною інформацією та місцем розташування бібліотеки. Також інформувати про події (навколої конференції, презентації, виставки, дні відкритих дверей та інші), заплановані в бібліотеці. Важливим напрямком роботи сайту є довідково-бібліографічне обслуговування як обслуговування віртуальних користувачів відповідно до їх запитів, пов'язане з наданням довідок та інших бібліографічних послуг.

Тобто, ефективна робота бібліотечного веб-сайту – це важливо і для користувачів, і для бібліотеки. З одного боку, бібліотека підвищує свій рейтинг, поширює інформацію про свою діяльність, а з іншого – у відповідачів виникає можливість дізнатись необхідну інформацію, не виходячи з дому.

Наприклад, офіційний веб-сайт бібліотеки Луцького національного технічного університету (далі – Луцького НТУ) [1] є інструментом задоволення інформаційних потреб різних категорій користувачів, надає об'єктивні відомості про ресурси бібліотеки та її багатогранну діяльність, забезпечує доступ до ресурсів мережі тощо.

Зайдовши на сайт, користувач потрапляє на головне вікно, де розміщено називу розділів з де-через бібліотеку Луцького НТУ здійснює ін-кількома тематичними інформаційними рівнями формування та довідково-інформаційне об-«Головна сторінка»; «Новини», «Користувачам»; слуговування користувачів, а також надає «Інформаційні ресурси»; «Електронні ресурси»; цілодобовий доступ до інформаційних ре-«Заходи бібліотеки»; «Про бібліотеку».

Сайтом надається можливість зареєструватися і заходити на сторінку як зареєстрований користувач або авторизуватись через Facebook Google+, проте це не є обов'язковою умовою для користування послугами бібліотеки.

Розділ «Головна сторінка» – це обличчя веб-сайту. На цю сторінку користувач потрапляє, зайдовши на сайт. Вона відкриває найважливішу, найсвіжішу інформацію про поточну діяльність бібліотеки: пропонує відвідувачу ознайомитись з постійно діючими книжковими тематичними виставками, презентаціями нових книг, а також з конкурсами, презентаціями та іншим. Цим створюється перше враження про сайт та про бібліотеку в цілому, формується її імідж у відвідувачів, а також вирішується інформування про події, заплановані в бібліотеці.

Розділ «Головна», «Новини», «Користувачам» включає в себе такі підрозділи: «Інформація для науковців»; «Правила користування бібліотекою»; «Програма «Бібліограф»; «Класифікатор ББК, УДК»; «Бібліографічний опис документів» та «Акція «Подаруй бібліотеці книгу», а також розділи: «Інформаційні ресурси», «Електронні ресурси», «Заходи бібліотеки», «Про бібліотеку» [1].

Одним з провідних напрямів діяльності бібліотеки є наповнення актуальною інформацією електронного каталогу, доступ до якого можливий через розділ «Електронний каталог». Пошук необхідної інформації здійснюється за допомогою інформаційно-бібліотечної системи «Бібліограф-Каталог». Система дозволяє в короткий термін сформувати електронний каталог, організувати пошук та замовлення літератури читачами і розпочати реєстрацію видавці, по-вернення книг та періодики. Реєструються такі типи видань: книги, періодичні видання та стат-отекари. Власного повнотекстового фонду документів різного роду обговорень з метою визначення сайту бібліотеки Луцького НТУ не має. Проте сайт містить розділ «Електронні ресурси», який інформує читачів про відкриті світові e-ресурси дити їх в режимі онлайн, нагадувати своїм користувачам про заборгованість [10, 87].

Отже, веб-сайт є тим інструментом, яким кількома тематичними інформаційними рівнями формування та довідково-інформаційне об-«Головна сторінка»; «Новини», «Користувачам»; слуговування користувачів, а також надає «Інформаційні ресурси»; «Електронні ресурси»; цілодобовий доступ до інформаційних ре-«Заходи бібліотеки»; «Про бібліотеку».

Очевидно, що для просування своєї діяльності недостатньо власне сайту, потрібні додаткові засоби інформування, зокрема й менш офіційні та формальні. Тому бібліотеки створюють блоги, сторінку або групу в соціальних мережах, відеоканали, фотогалереї тощо [2].

Соціальні мережі є інструментом, який бібліотекарі активно використовують для представлених своїх послуг у всесвітній павутині. Ці платформи виконують функції об'єднання людей зі спільними інтересами в одну спільноту, пошук знайомих, друзів, колег з метою підтримки зв'язку з ними. Тут обмінюються повідомленнями, діляться інформацією чи займаються спільною діяльністю. Зв'язок здійснюється за допомогою внутрішньої пошти або миттєвого обміну повідомленнями.

Характерними особливостями соціальної мережі є: 1) надання практично повного спектра можливостей для обміну інформацією; 2) створення власних профілів, в яких потрібно вказати реальні прізвища, ім'я, по батькові та іншу інформацію про себе; 3) активне спілкування; 4) можливість для користувача створювати і підтримувати список користувачів, з якими спільні інтереси, робочі та ділові зв'язки [10, 86].

Присутність бібліотеки в будь-якій соціальній мережі дозволяє їй рекламиувати себе як культурно-освітню установу, поширювати інформацію про майбутні події та події, які вже відбулися. Соціальні мережі дають можливість ділитися інформацією з постійними та потенційними користувачами або партнерами бібліотеки, а також просувати поточні та мінулі проекти, ділитись із віртуальними читачами своїми успіхами й досягненнями. Крім того, за допомогою соціальних мереж бібліотекарі можуть залучати громадськість до обговорень з метою визначення пріоритетних напрямів подальшої діяльності сайту. Проте сайту бібліотеки, який інформує читачів про відкриті світові e-ресурси дити їх в режимі онлайн, нагадувати своїм користувачам про заборгованість [10, 87].

Наприклад, сторінка Волинської обласної бібліотеки для юнацтва у Facebook [4] оновлюється кілька разів на тиждень. Сторінка є каналом неформальної комунікації з читачами, засобом залучення ширшої аудиторії, креативним доповненням до основного сайту. Через сторінку бібліотекарі інформують про бібліотечні події, поширяють світлини, посилання на списки нових надходжень та віртуальні виставки, а також інформують про цікаві зовнішні події та ресурси.

У широкому значенні соціальною мережею вважають будь-яку онлайнову спільноту, учасники якої обмінюються інформацією й беруть активну участь в обговоренні певної теми. Подібна соціальна мережа створюється за допомогою технології «блог».

Блогом є веб-сайт, наповнений текстами та мультимедійною інформацією, де у зворотному хронологічному порядку публікуються короткі записи, які називають постами [12]. Усі записи в блогах поділяються на категорії за темами, а теми поділяються на окремі частини (рубрики) і дають назву кожній з них. При написанні статей дотримуються принципу «одна стаття – одна тема», розкривають тему в повному обсязі.

Блогерський жанр розвивається у двох напрямах: щоденники та тематичні блоги. Найбільшу увагу привертують тематичні блоги, саме завдяки їм блогосфера стрімко прогресує. Автор обирає тематику, на якій добре знається, пише про новини, сайти і події, які стосуються визначеної теми, наводить свої міркування та висновки.

Для бібліотеки блог – це можливість використання інноваційних інструментів і методів комунікації в мережі; створення корпоративного ресурсу з достатньою кількістю тематичного контенту (який регулярно додається), оптимізованого під пошукові системи, що дозволяє постійно заливати цільову аудиторію та привертати її увагу до бібліотеки; побудова емоційного зв’язку з користувачем завдяки особистісному аспекту інформації, яка публікується авторами блогів, про життя бібліотеки та бібліотечну справу; донесення до потенційних читачів офіційної позиції бібліотеки в неофіційному, а також, тестування нових ідей [11]. Виокремлюють блоги для читачів (тема-

тичні, культурологічні, літературні) та фахові для професійного зростання колег [7, 50].

Працівники Волинської державної обласної універсальної наукової бібліотеки імені Олени Пчілки (далі – ВДОУНБ ім. Олени Пчілки) є активними блогерами. Блоги інформують читачів про актуальні події, новини, виставки, рекламирують соціокультурну діяльність бібліотеки («Вікно в Америку», «Бібліотечна веселка», «Життя в мистецтві»); слугують інструментом інформування бібліотекарів («Науково-методичний», «Бібліоблоги»), поширяють інформацію про документальні ресурси через віртуальні презентації книжкових виставок і окремих видань («Виробничий») [9].

Наприклад, блог «Вікно в Америку» [3] центру ВДОУНБ ім. Олени Пчілки, що був створений за підтримки Посольства США в Україні, є тематичним. У блозі в зворотному хронологічному порядку публікуються пости одної тематики, створені працівниками бібліотеки. На платформі відвідувачі дізнаються інформацію про соціокультурну діяльність центру – про події, що заплановані, та події, що вже відбулись та коментарі до них.

Представлення бібліотек у блогах є фактором покращення комунікації у віртуальному середовищі, засобом їх рекламиування.

Бібліотеки активно освоюють і Instagram, який «може бути ефективним у випадку оперативного розміщення інформації про події в бібліотеці» [5, 25].

Висновки. В умовах інформатизації суспільства одним із вирішальних чинників задоволення інформаційних потреб читачів стає формування підтримки віртуальних представництв. Соціальні мережі, які використовуються для популяризації бібліотек, отримали статус не тільки віртуального простору для знайомств, спілкування тощо, але й зручного засобу обміну інформацією. Як результат, бібліотека стає провідником нової культури – віртуального обміну, віртуального читання, віртуальної комунікації й пізнання. Більше того, віртуальний простір сприяє формуванню нового образу бібліотеки, що відповідає сучасним тенденціям розвитку інформаційної сфери.

Список використаних джерел

1. Бібліотека Луцького національного технічного університету : офіційний сайт. URL: <http://library.lntu.edu.ua/> (дата звернення: 01.05.2019)
2. Бібліотека Луцького національного технічного університету. Facebook. URL: [https://m.facebook.com/Lutsk National Technical University/](https://m.facebook.com/Lutsk%20National%20Technical%20University/) (дата звернення: 30.04.2019)
3. Вікно в Америку : блог Волинської державної обласної універсальної наукової бібліотеки імені Олени Пчілки. URL: <http://woalutsk5.blogspot.com/> (дата звернення: 29.04.2019)
4. Волинська обласна бібліотека для юнацтва. Відкрита група Волинської обласної бібліотеки для юнацтва у Facebook. URL: <http://www.facebook.com/Volyn.Youth.Library/> (дата звернення: 30.04.2019)
5. Гранчак Т. Використання національними бібліотеками соцмереж для представлення бібліотечних продуктів і послуг. *Бібліотечний вісник*. 2016. № 1. С. 18–29.
6. Єпіфанова О. Роль веб-сайту в бібліотечно-інформаційному обслуговуванні наукової бібліотеки Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. *Вісник Львівського університету. Серія : Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології*. 2009. Вип. 4. С. 235–239.
7. Кулик Є. Блоги бібліотек для юнацтва (молоді: моніторинг ефективності). *Вісник Книжкової палати*. 2015. № 6. С. 49–52.
8. Кулик Є. Формування віртуального бібліотечного простору для бібліотечно-інформаційного обслуговування юнацтва. *Вісник Книжкової палати*. 2014. № 12. С. 28–35.
9. Навчаємося разом: блог Волинської обласної бібліотеки для юнацтва URL: <http://tcenrlutsk.blogspot.com/> (дата звернення: 28.04.2019)
10. Пасмор Н. Веб-сайт та соціальні мережі як засіб інтернет-представництва університетської бібліотеки. *Короленківські читання 2015. Бібліотеки, архіви, музеї: інноваційні моделі розвитку* : матеріали XVIII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 8 жовт. 2015 р. Харків, 2016. С. 85–94.
11. Пригорницька О. Бібліотечні блоги як інструмент просування бібліотеки у віртуальному просторі URL: <http://conference.nbuu.gov.ua/report/> view/id/340 (дата звернення: 30.04.2019)
12. Рижа М. Бібліотечні блоги та сторінки в соціальних мережах URL: <http://www.rdobd.com.ua/?catid=56:2010-08/> (дата звернення: 27.04.2019)
13. Савчук Т. Веб-сайт бібліотеки вищого навчального закладу: основні концепції побудови та тенденції розвитку URL: <http://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/32/> (дата звернення: 28.04.2019)

References

1. Library of Lutsk National Technical University : ofits.veb-portal URL: <http://library.lntu.edu.ua/> [in Ukrainian].
2. Library of Lutsk National Technical University. Facebook. URL: <https://m.facebook.com/Lutsk National Technical University> [in Ukrainian].
3. Window to America: bloh Volyn's'koyi derzhavnoyi oblasnoyi universal'noyi naukovoyi biblioteky imeni Oleny Pchilky. URL: <http://woalutsk5.blogspot.com/> [in Ukrainian].
4. Volyn Regional Library for Youth. Open group of the Volyn Oblast Library for Youth in Facebook. URL: <http://www.facebook.com/Volyn.Youth.Library> [in Ukrainian].
5. Granchak, T. (2016). The use of national libraries for social networks for the presentation of library products and services. *Bibliotechnyy visnyk*, 1, 18–29 [in Ukrainian].
6. Yepifanova, O. (2009). The role of the website in library and information service of the scientific library of Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University. *Visnyk L'viv's'koho universytetu. Seriya : Knyhoznavstvo, bibliotekoznavstvo ta informatsiyni tekhnolohiyi*, 4, 235–239 [in Ukrainian].
7. Kulik, Y. (2015). Blogs of libraries for youth (youth: monitoring of efficiency). *Visnyk Knyzhkovoyi palaty*, 12, 28–35 [in Ukrainian].
8. Kulik, Y. (2014). Forming of the virtual library space for library and information service of youth. *Visnyk Knyzhkovoyi palaty*, 12, 28–35 [in Ukrainian].
9. Study together: bloh Volyn's'koyi oblasnoyi biblioteky dlya yunatstva URL: <http://tcenrlutsk.blogspot.com/> [in Ukrainian].

10. Pasmor, N. (2015). Web site and social networks as a means of online representation of the university library. Proceedings from XVIII The Sixth International Scientific and Practical Conference “Korolenkov Readings 2015. Libraries, Archives, Museums: Innovative Development Models” (pp. 85-94). Kharkiv [in Ukrainian].
11. Pryhornitskaya, O. (2018). Library blogs as a tool for promoting a library in a virtual space <http://conference.nbuu.gov.ua/report/view/id/340> [in Ukrainian].
12. Ryzha, M. (2010). Library blogs and pages in social networks URL: <http://www.rdobd.com.ua/?catid=56:2010-08/> [in Ukrainian].
13. Savchuk, T. (2011). Website of the University Library: Basic Concepts of Construction and Development Trends URL: <http://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/32/> [in Ukrainian].